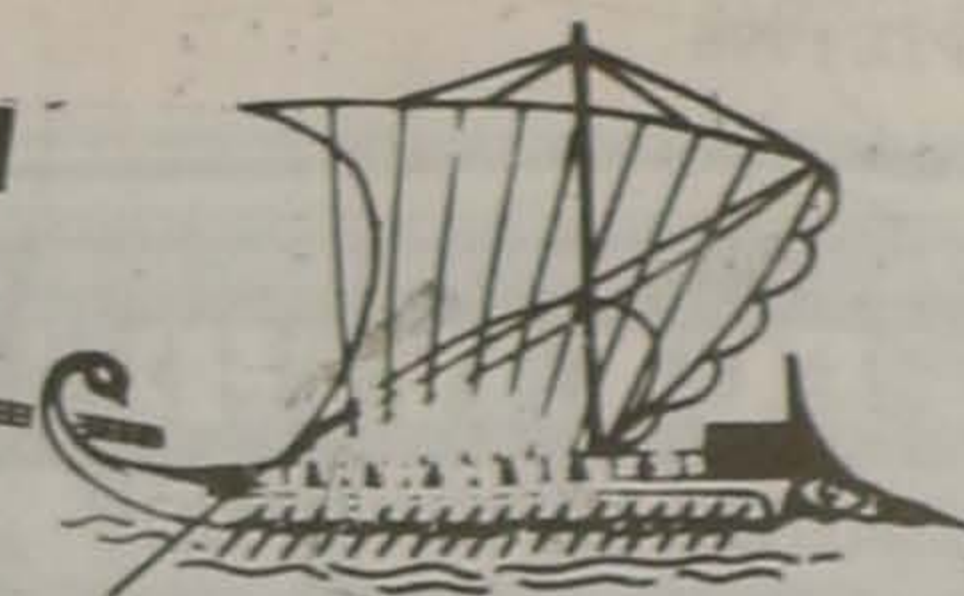

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ "ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ" ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Η αγορά μιας μεγάλης έκτασης στην Αυστραλία από δύο ομογενείς μας και η μετονομασία της σε "Ορος Μελά", δίνει τις δυνατότητες στο "Ίδρυμα Παναγία Σουμελά" να δημιουργήσει στη χώρα αυτή ένα παράρτημά του και πιθανότατα ένα μεγάλο μοναστηριακό κέντρο.

Ο πρόεδρος του Ίδρυματος, γιατρός κ. Γ. Τανιμανίδης, δημοσιοποίησε τις πληροφορίες αυτές στις προθέσεις του "Ίδρυματος Παναγία Σουμελά" σε σχέση με τη δημιουργία των παραπάνω δραστηριοτήτων στην Αυστραλία.

Όπως είπε ο κ. Τανιμανίδης, οι δύο Πόντιοι επιχειρηματίες από τη Σιάτιστα, οι κ.κ. Ονούφριος Γαροζίδης και Τ. Τσαπραϊλίδης, που αγόρασαν ορεινή έκταση 1.500 στρεμμάτων στη Μεθούρνη και την κατοχύρωσαν γεωγραφικά ονομάζοντάς την "Ορος Μελά", επικοινωνήσαν μέσω εκπροσώπου τους με το "Ίδρυμα Παναγία Σουμελά" και γνωστοποίησαν την επιθυμία τους να δημιουργηθεί ανάλογο Ίδρυμα και μοναστηριακό συγκρότημα στη μεγαλοήπειρο της Αυστραλίας.

Ήδη ο κ. Τανιμανίδης και οι σύμβουλοί του, Ίδρυματος εξετάζουν την πρόταση, ενώ γίνονται και διευκρινίσεις που αφορούν το νομικό καθεστώς της ίδρυσης ενός τέτοιου φορέα μεγάλης εθνικής και θρησκευτικής σημασίας. Είναι γνωστό άλλωστε ότι η Ορθόδοξη Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα με τους ομιλήτριους "σχιματισμούς", που δεν αναγνωρίζουν τον Αρχιεπίσκοπο Στυλιανό, ενώ σημαντική "παρέμβαση" ασκούν και οι Σκοπιοί.

Ετσι το "Ίδρυμα Παναγία Σουμελά" πάνω στο όρος Μελά της Μεθούρνης θα αποτελέσει ένα δυναμικό εθνικό πνευματικό κέντρο, αφού είναι γνωστή η φιλοπατρία, ο σεβασμός των παραδόσεων από τους Πόντιους.

Όπως διευκρίνισε ο κ. Τανιμανίδης: "Τόσο το Ίδρυμα, όσο και το μοναστήρι, θα τεθούν υπό την πνευματική καθοδήγηση του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως".

Ετσι, χάρη στα δικά της τέκνα η Ποντία Παναγία Σουμελά, μετά τη μετατόπιση της από το όρος Μελά στον Πόντο στις πηγές του Βερμίου της Μακεδονίας, τώρα θα ταξιδέψει και στη μακρινή Αυστραλία.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Τρίτη πρωί στις 9.20 αναχωρεί το θεωφορείο από την Βέροια και στις 12 το μεσημέρι αφού επιβιβάζουμε και τα μέλη της χορωδίας της Ε.Λ. Κοζάνης αναχωρεί από Κοζάνη για Ηγουμενίτσα μετά από ένα ευχάριστο ταξίδι με χορό και πολύ κέφι φτάνουμε στις 8 το βράδυ στην Ηγουμενίτσα, μπαίνουμε στο καράβι και στις 9 και αναχωρούμε για Μπόρι.

Σ' όλη τη διαδρομή κέφι, χορός με το πλήρωμα και όλους τους επιβάτες έως τις πρωινές ώρες φτάνουμε στο Μπόρι στις 11 το πρωί της 29ης Μαΐου, παίρνουμε το θεωφορείο και κάνουμε μία διαδρομή πανέμορφη γύρω στα 1.000 χιλιόμετρα και διαυκτερεύουμε στη Βερόνα.

Ξεκινάμε το πρωί της επόμενης ημέρας 30-5-96 και φτάνουμε στο Μόναχο την ίδια μέρα στις 5 το απόγευμα όπου γίνεται κα τακτοποίηση των μελών σε οικογένειες Ελλήνων.

Την επόμενη Παρασκευή 31-5-96 το πρωί ξενάγηση στο ΝΤΑΧΑΟΥ και τον Ζωολογικό Κήπο, στη συνέχεια ξενάγηση στην πόλη του Μονάχου. Το βράδυ της Παρασκευής γίνεται δεξίωση προς τιμή των καθεσμέ-

νων στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο ARABELLA.

Το Σάββατο το πρωί ελεύθερο για ψώνια και το απόγευμα στις 6 όλο πανέτοιμα για το 15ο Φεστιβάλ.

Ελληνες από όλη την Ευρώπη γύρω στις 3 - 4 χιλιάδες σε ένα πανέμορφο κλειστό στάδιο, χίλιοι διακόσιοι (1.200) χορευτές με τις ζίπκες και τις ζουπούνες σκορπούν ρίγη συγκίνησης στους θεατές μπαίνοντας ταχύχρονά όλοι μαζί στο χορό. Χαιρετισμοί απ' όλους τους επισήμους (Γερμανικές αρχές, Ομοσπονδίες, εκπροσώπους της Ελλάδας από τον Πρόεδρο της ΕΛΒ κ. Μιχαηλίδη Γιάννη και την

εκπρόσωπο της ΕΛΚοζάνης κ. Βασιλειάδου Μέλην).

Και αρχίζει η παρέλαση των χορευτικών συγκροτημάτων των 35 Σωματείων. Το πρόγραμμα παρουσιάζει με επιτυχία όπως έκανε και σε προηγούμενα φεστιβάλ της Ομοσπονδίας, ο δικός μας Κώστας Καραπαναγιωτίδης.

Τελειώνοντας η πρώτη παρουσία των χορευτικών συγκροτημάτων έρχεται η μεγάλη στιγμή του φεστιβάλ. Κάνει την εμφάνισή της η μικτή χορωδία της ΕΛΒ και Κοζάνης με 65 μέλη. Υποδοχή θερμή με χειροκροτήματα και ζητωκραυγές. Είκοσι λεπτά διαρκεί το

πρόγραμμα της χορωδίας που διευθύνει για άλλη μία φορά με επιτυχία ο χοράρχης των δύο χορωδιών Καραπαναγιωτίδης Κώστας. Λυράρης σοφίστ ο Θόδωρος Βεροιώτης, Λύρα Σανίδης Γιάννης - Μπέτυ Νικοραϊδού. Στο τέλος φωτογραφίζονται όλοι οι επίσημοι καλεσμένοι με την χορωδία μας. Ξεκινά η δεύτερη εμφάνιση των χορευτικών συγκροτημάτων και αμέσως μετά χορός για όλο τον κόσμο έως τις 4 το Εσημώματα με τους καλλιτέχνες Καραπαναγιωτίδη Κώστα, Βασιλειάδη Αχιλλέα, Σιαμίδη Κώστα, Τσενεκίδη Χρήστο και Σοφιανίδη Γιώργο.

Δόθηκαν αναμνηστικά σε όλους τους εκπροσώπους των Σωματείων και ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης χάρισε στον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Ποντιακών

Συνέχεια στην 4η σελ.

ΖΗΤΑ Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ Ο Ποντιακός Ελληνισμός να ενταχθεί στην Ιστορία

Η ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού πρέπει να ενταχθεί στη διαδεκτά ύλη της Ιστορίας αλλά και σε κάθε έκδοση της Ελληνικής Ιστορίας Ζητά η νεολαία της Ευξεινού Λέσχης Βερόιας.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση "πρωταρχικός σκοπός της Ποντιακής Νεολαίας είναι να διατηρηθούν οι παραδόσεις μας, τα ήθη και έθιμά μας στο παρόν και στο μέλλον".

Η ανακοίνωση - κάλεσμα της Ποντιακής Νεολαίας της Ευξεινού Λέσχης Βερόιας, είναι η εξής:

"Μετά την αφοσίωση κατά κοινή ομολογία παρουσία της Ποντιακής Νεολαίας της Ευξεινού Λέσχης Βερόιας στο Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας και ενόψει της Β' Πανελλήνιας Συνδιάσκεψης Ποντιακών Νεολαίων, το τμήμα Νεολαίας της Ευξεινού Λέσχης Βερόιας, ανοίγει δρόμους επικοινωνίας προς όλους τους νέους.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι η νεολαία απέχει από τα πολιτιστικά δρώμενα, με αποτέλεσμα να αδρανοποιείται από τα κοινωνικά προβλήματα που την αφορούν.

Η Ποντιακή Νεολαία ευαισθητοποιημένη απέναντι σε όλα όσα την προβληματίζουν και την απασχολούν, οργανωμένη πλέον, ασχολείται με τα προβλήματα όχι μόνο των νέων, αλλά όλο του κοινωνικού συνόλου.

Πρωταρχικός σκοπός της Ποντιακής Νεολαίας είναι να διατηρηθούν οι παραδόσεις μας, τα ήθη και έθιμά μας στο παρόν και στο μέλλον.

Στόχοι μας:

1. Πρέπει επιτέλους να προστεθεί στη διαδεκτά ύλη της ιστορίας των σχολείων αλλά και σε κάθε έκδοση της Ελληνικής Ιστορίας, ένα τουλάχιστον κεφάλαιο της ιστορίας του Ποντιακού Ελληνισμού.
2. Προώθηση της ιδέας για στενότερη επαφή με τους Έλληνες που ζουν στο εξωτερικό. Πολλά εθνικά προβλήματα θα είχαν προωθηθεί ή και ακόμη θα είχαν βρει λύση εάν αυτή η σχέση είχε ενισχυθεί όσο έπρεπε.
3. Πραγματικό "αγκάλλισμα" στους Παλινοστούντες αδελφούς μας και συνεχή προσπάθεια για την επίλυση των προβλημάτων τους, τα οποία κατά επέκταση είναι και προβλήματα όλων. Η Ποντιακή Νεολαία της Ευξεινού Λέσχης Βερόιας έκανε την αρχή. Είμαστε ανοικτή σε όλους όσους ανεξαρτήτως είναι ευαισθητοποιημένοι και αποφασισμένοι να ασχοληθούν με όλα όσα απασχολούν σήμερα τη νεολαία.

Κάνουμε κάλεσμα σε όλους τους νέους και νέες για συμμετοχή στις συναντήσεις μας."

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού της Λέσχης που προβλέπει τμήμα νεολαίας έγιναν την Κυριακή 9/6/96 αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του 1ου Διοικητικού Συμβουλίου της το οποίο συγκροτήθηκε ως εξής:

1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ορφανίδης Αριστείδης
2. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Καραϊδής Νέστορας
3. Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Παυλίδης Ορέστης
4. ΤΑΜΙΑΣ: Αποστολίδου Δημήτρα
5. ΜΕΛΟΣ - Υπ. Δημ. Σχέσεων: Πιπερίδου Ελένη

Η οργανωμένη πλέον Νεολαία της Λέσχης πήρε μέρος, ύστερα από πρόσκληση, σε οργανωτικές διαδικασίες της 3ης Πανελλήνιας Συνδιάσκεψης Ποντιακών Νεολαίων που έγιναν στην Εσθήνη.

Κατά κοινή ομολογία η πολυμελής παρουσία μας συνέβαλλε ουσιαστικά στην επιτυχία των εργασιών.

Με την ευκαιρία αυτή η Νεολαία μας δέθηκε ψυχικά με τη Νεολαία του Συλλόγου Ποντίων Ν. Εσθήνης και ήδη έγινε δεκτή πρότασή της να επισκεφθούν την Βέροια, προκειμένου από κοινού να συζητήσουμε θέματα που αφορούν τον χώρο μας.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 3ου ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ Σελ. 3

ΜΙΑ... ΕΝΣΤΑΣΗ!..

Του κ. Ανδρέα Εθ. Ταταρίδη

Για νόμιμο ειλικρινές εξέλιξη κάπως διαβάζοντας το άρθρο του κ. Ηλία Τριανταφυλλίδη "Περί Ελληνοποντίων και άλλων τινών" ("Αργοναύτης" Μάρτ. 1996).

Κατ' αρχήν από την όλη δομή του άρθρου φαίνεται ότι ο κ. Τριανταφυλλίδης είναι εκπαιδευτικός ή "πέφτω έξω".

Εν πάση περιπτώσει οι αναλύσεις και τα επιχειρήματα του κ. Τριανταφυλλίδη είναι αξιοπρόσεκτα δεν μπορεί να πει κανείς ότι είναι απορριπτέα όσο καταβέβηται - προς Θεού!

Όμως, ως μου επιτρέπει μίαν ένσταση ο καλός αυτός συμπατριώτης Λόγιος: Αφού έχει - κακώς, κάκιστα - επικρατήσει στον τύπο (βλέπε κάθε τόσο επιστολικές διαφόρων, βλέπε σχετικά ρεπορτάζ) να ονομάζονται οι αδελφοί μας από την τ. Σοβ. Ένωση Ρωσοπόντιοι (ν' ανοίξω μία παρένθεση: έχει υπόψη του ο κ. Τριανταφυλλίδης ότι το Κοιν. Συμβούλιο της Κοιν. Μεταμόρφωσης Χαλ-

κιδικής απέρριψε αίτημα των εκεί αδελφών μας ποντίων από την τ. Σοβ. Ένωση για εγγραφή τους στα δημοτολόγια της εν λόγω κοινότητας με το "επιχείρημα" ότι αυτοί είναι "Ρωσοτουρκοί"; Κλείνει η παρένθεση!), γιατί να μην τους ονομάζουμε και μάλιστα με έμφαση, Ελληνοπόντιους;

Τι το κακό, τι το σόλοικο, τί το αντιγραμματοειδές, τί το απιπρόπτητο (αν επιτρέπεται η έκφραση) βρίσκει ο καλός μας συμπατριώτης κ. Ηλ. Τριανταφυλλίδης; Γιατί άραγε ενοχλείται από το Ελληνοπόντιο και δεν ενοχλείται από το ΡΩΣΟΠΟΝΤΙΟ!

Δεν αντιδικοί μαζί του κι ούτε απορρίπτω την πρότασή του: Νεοπόντιοι! Αλλά Νεοπόντιος μπορεί να ισχυρισθώ ότι είμαι εγώ, ο της δεύτερης γενιάς Πόντιος, ο μη αυτόχθων Πόντιος.

Για ως το δει κάπως αλλοιώς το πράγμα ο σωτέριω συμπατριώτης μας και ίσως συμφωνήσει με την πλειονότητα των συμπα-

τριωτών μας, που θέλει το χτυπητό ΕΛΛΗΝΟΠΟΝΤΙΟ από το απορρόδετο Ρωσοπόντιο, όπως διατείνεται και ο Βεροιώτης Νεοπόντιος (ιστορικός κ. Γεώργιος Χριστ. Στέγης Καλαμάτας, Νοε. 1995).

Επιλέγοντας θα ήθελα να πω και τούτο ακόμη: δεν διεκδικώ το αθέητο, αλλά φρονώ ότι ταπεινά και ΕΘΝΙΚΑ και ΙΣΤΟΡΙΚΑ το ΕΛΛΗΝΟΠΟΝΤΙΟ από το ΝΕΟΠΟΝΤΙΟ! Γι' αυτό και το ΕΛΛΗΝΟΠΟΝΤΙΟ συμμενως το χρησιμοποιούν και οι δικοί μας στα γραπτά τους!

Οπωσδήποτε πάντως (για να συμφωνήσουμε λιγότεροι) δεν παύουν οι Πόντιοι να θεωρούν τους εαυτούς τους ΤΡΑΠΕΛΛΕΝΟΥΣ!

Η ελληνικότης, λοιπόν, των Ποντίων, όπου γης, είναι αδιαμφισβήτητη! Γι' αυτό πρέπει να μας κάνει περισσοτέρως εθνικά υπερήφανους!

Ανδρέας Ταταρίδης
Ζάκυνθος

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

**ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ**

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331 - 25.282

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
"ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ"
ΤΗΛ. 0331/66.913 - FAX
0331/66.979

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. 0331 - 28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 Δρχ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ

ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στίλβες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΤΩΝ "ΑΚΡΙΤΩΝ"

ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ & ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΔΙΜΗΝΟ

ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ

Εντονη ήταν η δραστηριότητα του Συλλόγου Ποντίων της πόλης μας και κατά το περασμένο δίμηνο, διοργάνωση εκδηλώσεων, συμμετοχές σε εκδηλώσεις του καλλιτεχνικού, επισκέψεις άλλων συλλόγων στο "Σπίτι του Πόντου" κ.α.

Περιληπτικά αναφέρουμε:

1-5-96: Συμμετοχή μελών του καλ/κού με παραδοσιακές στολές, στην περιφορά της εικόνας του Αγ. Αθανασίου.

1-5-96: Επίσκεψη - δέξηση στο "Σπίτι του Πόντου" των μελών του "Φόρου" Ποντίων Θεσ/νίκης, με επικεφαλής τον Πρόεδρο του κ. Στ. Ευσταθιάδη.

5-5-96: Συμμετοχή του καλλιτεχνικού τμήματος, με την συνοδεία όρου του Δ.Σ. του Συλλόγου, στην επέτειο της μάχης ΡΑΒΙΝΕ.

8-5-96: Επίσκεψη στο "Σπίτι του Πόντου" 110 μαθητών της Γ' Γυμνασίου Πολυκάστρου. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο του Συλλόγου για τον Ελληνισμό της Ανατολής. Κέρασμα των παιδιών.

10-5-96: Συμμετοχή του Γ. Γραμματέα του Συλλόγου κ. Ν. Σιάνα στο 3ο Πανελλήνιο συνέδριο Εθνικής Αυτο-

γνωσίας που έγινε στη Βέροια.

12-6-96: Εκδήλωση για τη "γιορτή της μητέρας" από το τμήμα γυναικών του Συλλόγου. Σχετική ομιλία από την καθηγήτρια του Γυμνασίου κ. Χριστακίη Καραγιαννίδου. Ψυχαγωγικό πρόγραμμα.

19-5-96: Συμμετοχή στις εκδηλώσεις για την ημέρα "μνήμης της γενοκτονίας" του Ποντιακού Ελληνισμού, που έγιναν από τη Νομαρχία στο Κιλίκι.

21-5-96: Συμμετοχή του καλλιτεχνικού τμήματος στις εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Κοινότητα Μουρίων, με την ευκαιρία της τοπικής πανηγύρης.

3-6-96: Συμμετοχή όρων των μελών του καλλιτεχνικού τμήματος (εμφάνιση τοπικών χορευτικών) στα 14α Πολυκάστρινά.

16-6-96: Επίσκεψη - φιλοξενία στο "Σπίτι του Πόντου" 130 μελών του Σωματίου Παναγία Σουμελά Κατερίνης. Ξεναγήση στο Νομό μας.

18-6-96: Διοργάνωση εκδήλωσης για πρώτη φορά στην Κορώνα, με την ευκαιρία της τοπικής πανηγύρεως (Αποστόλων Πέτρου και Παύλου).

Οι σχέσεις της Κύπρου με την Βέροια και τον Πόντο

Γράφει ο Γιώργος Χ. Χιονίδης

Στο Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντιακών Συλλόγων, "Εθνικής Αυτογνωσίας", που διοργάνωσε, με μεγάλη επιτυχία, η "Εύξεινος Λέσχη της Βέροιας" στην "Αντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων" (10-12/5/96), έγιναν οι προαναγγελθείσες ομιλίες, σύμφωνα με το πρόγραμμα (το οποίο δημοσίευσε και η "Βέροια").

Αξιόλογη ήταν και η συζήτηση, που ακολούθησε μετά την ανάπτυξη του καθενός θέματος.

Ετσι, έγιναν πολλές παρεμβάσεις (μέχρι και 15-20 έφθασαν οι Συνεδριοί, που πρόσθεσαν την προσωπική άποψή τους).

Ανάμεσα στους αρκετούς συμπολίτες μας (και των δύο φύλων), που παρακολούθησαν ανελλιπώς και συνεχώς τις συνεδριάσεις και τις άλλες εκδηλώσεις, ήμουν και εγώ. Έκαμα την πρώτη παρέμβασή μου τη δεύτερη ημέρα (Σάββατο, απόγευμα) μετά την ομιλία της κ. Μαρίας Βεργέτη (η οποία άφησε άριστες εντυπώσεις, τόσο στην κυρίως ανακοίνωσή της, όσο και στις απαντήσεις στα ερωτήματα κ.λ.π.).

Όμως, και στην τρίτη τελευταία ημέρα (Κυριακή), μετά την εισήγηση του κ. Κωστή Χ' Κωστή, του ευγενικού εκπαιδευτικού - δημοσιογράφου (ο οποίος είναι Διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Καναδά), μίλησε δε με θέμα "Ακρίτες του Νότου - Κύπρος, μία επίμονη Ελληνική Πορεία", έλαβα τον λόγο και είπα, περίπου, τα εξής:

"Ο εξαιρετός ομιλητής μας δήλωσε ότι αισθάνθηκε απόλυτα Πόντιος και Βεροιώτης, στις δύο ημέρες του Συνεδρίου μας, τις οποίες έζησε, ήδη, εδώ και ότι δεν περίμενε κάτι τέτοιο, για το οποίο είναι πολύ εντυπωσιασμένος και συγκινημένος.

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να προσπαθήσω να δώσω την εξήγηση, με βάση και κάποια ιστορικά κ.λ.π. στοιχεία, ώστε να δικαιολογηθεί η ψυχική ευφορία, που αισθάνθηκα.

Ας αρχίσω δε από τις σχέσεις της Κύπρου με τη Βέροια ή αντίστροφα:

Πρώτα - πρώτα επισημαίνω ότι, κοντά στην ευστοχη φράση "Ακρίτες του Νότου", που χρησιμοποιήσε, στον τίτλο, ο κ. ομιλητής, θεωρώ πετυχημένον και τον χαρακτηρισμό του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Γλαύκου Κληρίδη, ότι "η Κύπρος αποτελεί τις Ελληνικές Θερμοπύλες του Νότου", όπως είπε, αυτές τις ημέρες, στην Αθήνα. Εδώ, λοιπόν, εμείς, είμαστε "οι Θερμοπύλες του Βορρά"...

1. Ο Δήμος της Βέροιας είναι αδελοφοποιημένος με τον Δήμο του Στροβόλου της Κύπρου.

2. Είπατε, ακόμα, ότι στα Αρχαία χρόνια διακρίθηκε στο νησί σας ο Κύπριος Άγιος Σωσίπατρος ή Σώπατρος, Ιδού, λοιπόν, ότι στην πόλη μας συναντάται το ίδιο ακριβώς όνομα και μάλιστα έτσι, διαζευκτικά (Σώπατρος ή Σωσίπατρος), όπως και στην Κύπρο.

Αναφέρομαι, βέβαια, στον Βεροιώτη, μαθητή του Αποστόλου Παύλου, τον Σωσίπατρο ή Σώπατρο (τον γιό του Πύρρου), ο οποίος υπήρξε "αδελφός" του, όπως τον χαρακτηρίζει η "Καινή Διαθήκη". Τον ακολούθησε στη διάρκεια μιας από τις περισσότερες αφίξεις στη Βέροια, του Εθναποστόλου, και αναδείχθηκε τελικά στην Κέρκυρα, όπου και τιμάται ιδιαίτερα, όπως και ο συναγωγιστής του Ιάσωνας, από τη Θεσσαλονίκη.

Υποστήριξα (σε μελέτες μου) ότι ήταν Έλληνας και όχι Εβραίος (όπως υπέθεσε ο Πανεπιστημιακός καθηγητής Δημήτριος Κανατσούλης και αποδέχονται και άλλοι ερευνητές). Αγνωοόσα την πληροφορία σας. Τώρα, επιβεβαιώνεται (ή ενισχύεται, οπωσδήποτε) το ελληνικό γένος του Βεροιώτη Σωσίπατρο ή Σώπατρο (τον 1οα Ιώνα μ.Χρ.), από την προύπαρξη (αιώνες νωρίτερα) στην Κύπρο Έλληνα πνευματικού σκαπανέα,

με το ίδιο όνομα. Θα το διερευνήσω, βέβαια, το σχετικό θέμα.

3. Στα νεώτερα χρόνια η Βέροια συνδέθηκε διπλά με την Κύπρο, αφού ο (προσφυγικός καταγωγής) Βεροιώτης Γεώργιος Παυλίδης, έγινε επίσκοπος Τριμυθούσσας, υπηρετώντας κοντά στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Υστερα, επανήλθε στην Ελλάδα και τοποθετήθηκε ως Μητροπολίτης Νίκαιας (Κοκκινιάς), όπου διακρίθηκε, αναπτύσσοντας πλούσιο και πολυπληθές έργο, αλλά πέθανε, πριν χρόνια, νέος δυστυχώς...

Εξάλλου, ο άθλοτε Υπουργός των Εξωτερικών της Κύπρου κ. Σπύρος Κυπριανού (συνεργάτης, επίσης, του Μακαρίου), ύστερα διάδοχός του, ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, και αρχηγός, κατόπιν και σήμερα, πολιτικού κόμματος της Κύπρου, παντρεύτηκε μία θυγατέρα της γνωστής, άθλοτε, Βεροιώτικης οικογένειας Παπαθεοκλήτου. Είναι, δηλαδή, γαμπρός της Βέροιας, όπως το δηλώνει, συνεχώς, ο ίδιος με ευχαρίστηση.

4. Τέλος, όπως διαπίστωσα στην τελευταία (δευτέρα) επίσκεψή μου στην Κύπρο (το 1995), συμμετέχοντας σε αποστολή του Δήμου μας στον αδελφό Δήμο του Στροβόλου, υπάρχει εκεί εκκλησία και συνοικία, που ονομάζεται "Μακεδονίτσα" (Παναγία, αν θυμώμαι καλά), κώρια από το πάρκο του, όπου αφίσταται πινακίδα, ότι αφιερώνεται στη Βέροια.

Κατόπιν όρων αυτών, νομίζω ότι υπήρξαν και κάποιοι υποθαυμάζοντες λόγιοι, που σας έκαναν να αισθάνεσθε "σαν το σπίτι" σας, φίλο-ξενούμενος στη Βέροια.

Τέλος, είπατε, κ. Κ. Χατζηκωστή, ότι νοιώσατε και σαν Πόντιος...

Θα τομήσω, συνεπώς, να θρώ και εδώ κάποιες σχέσεις:

Α' Διαβάσατε και ένα ποίημα, προς το τέλος της εισηγήσεώς σας, όπου ακούσθηκαν και οι λέξεις "Επήκεν" και "φωτίαν". Τις ίδιες χρησιμοποιεί και η Ποντιακή διάλεκτος (για τη δεύτερη, θα διευκρινίσω διαζευκτικά με τη λέξη "άψιμον"). Να λοιπόν, η γλωσσική συγγένεια, πρώτα - πρώτα, από δύο, ελάχιστοτα, γλωσσικά κατάλοιπα, κάποιος παλαιός κοινός, ελληνικής γλώσσας.

Β' Είναι γνωστό, στις ιστορικές βυζαντινές πηγές, ότι ο Αυτοκράτορας του Βυζαντίου Νικηφόρος Φωκάς (963 - 969) κίνησε εναντίον των Αράβων (Σαρακηνών), το 961, και έφθασε στην Κρήτη, την οποία απελευθέρωσε από τους δυνάστες της. Την εποχήσε δε με στρατιωτικούς, και τους έπεισε να μείνουν μόνιμο στο νησί, του οποίου εξέλιπε ο αρσενικός πληθυσμός, από τις σφαγές των Αράβων. Ετσι εξηγείται η πολυπληθής (ιστορική, γλωσσική, ενδυματική, χαρακτηρισολογική κ.λ.π.) συγγένεια και σχέση των Κρητικών με τους Πόντιους (και δεν εννοώ, μονάχα, τον οικισμό "Τραπεζούσι"). Προφανώς, πρέπει, τότε να εγκαταστάθηκαν και Πόντιοι στο νησί της Κύπρου.

Πιστεύω (και είναι θέμα έρευνας και εργασίας), ότι πρέπει να τοποθετήσουμε τότε, το αργότερο, και τη σχέση της Κύπρου με τον Ελληνισμό του Εύξεινου Πόντου. Υπάρχει, συνεπώς, ένα τρίγωνο: Πόντος - Κρήτη - Κύπρος.

Καλώς, συνεπώς, αισθανθήκατε, ευγενέστατε και ευρυμαθέστατε κ. Κ. Χατζηκωστή, Πόντιος και Βεροιώτης αδελφός μας...

Προσωπικά, σας παρακαλώ να μεταφέρετε

τους χαιρετισμούς μου στον κοινόν - όπως φαίνεται - φίλο μας κ. Κώστα Κύρρη, δόκιμο και πολύγλωφο λογοτέχνη και ιστορικών της Κύπρου, διότι έχει νεκρώσει, στα τελευταία χρόνια, η παλιότερη συνθήειά μας να ανταλλάσσουμε αμοιβαία γράμματα και πνευματικές εργασίες, όπως έκαμα και με άλλον Κύπριο ιστορικών.

Θα μου επιτρέψετε δε να εξομολογηθώ, πως αισθάνομαι και εγώ... λίγο Κύπριος και από άλλη αιτία: Οπως αναφέρατε ο ιδρυτής της "Παντείου Σχολής" (όταν ήταν ιδιωτική), ο Φραγκούλης, ήταν Κύπριος. Και το πρώτο πτυχίο ανώτατης Σχολής, το οποίο έλαβα, ήταν της Παντείου.

Να προσθέσω εδώ, ότι το γεγονός αυτό έπαιξε ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, στην κατοπινή πορεία μου, καθώς εντερνίστηκε πλήρως την υποθήκη της πνευματικής διαθήκης του, σύμφωνα με την οποία οι απόφοιτοι πολιτικών επιστημών, της Παντείου, πρέπει να προτάσσουν πάντοτε το κοινό συμφέρον, του λαού, και απλά να προσπαθούν να αναδεικνύονται και οι ίδιοι κατά την εξυπρέτηση του κοινωτικού συμφέροντος".

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Του κ. Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη

Τελευταία έγινα κάτοχος των εξής ποντιακής υφής και από ποντίους συγγραφείς βιβλίων, τα οποία και παραθέτω κατωτέρω, προτρέπων τους συμπατριώτες μας να τα αποκτήσουν κι αυτοί και να τα αναγνώσουν: και να τα αγαπήσουν! Είναι τα εξής, από τη νέα μου "σοδειά".

α) "Η αγάπη και η Ξενιτιά στην ποντιακή ποίηση", του κ. Γεωργίου Κ. Χατζόπουλου, Φιλολόγου. Ωραία λογογραφική μελέτη του κ. Γ.Χ., (που είναι βραβευμένος για άλλη του εργασία και από την Ακαδημία Αθηνών). Υπόψη ότι ο κ. Γ. Χατζόπουλος, έχει στο ενεργητικό του ηλιόδα βιβλίων με λογογραφία - Γλωσσικά - Θρησκευτικά περιεχόμενα. Το πιο πάνω βιβλίο του έχει 81 σελίδες, αλλά δεν αναγράφεται το έτος εκδόσεώς του. Ο κ. Γ.Χ. κατοικεί στη Δράμα.

β) "Ραφαήλ Σταυριώτης, Έλληνα εκ Πόντου, Τραπεζούσιος", προσκυντής του έρωτος και θρηυτής της γνώσης. Μυθιστόρημα του κ. Δημ. Παπαδόπουλου (Σταυριώτη), που έτυχε βραβεύσεως από το "Βραβείο Ινεκτά", Θεσσαλονίκη 1994, 600 σελ.

γ) "Ποντιακές ιστορίες και αφηγήσεις". 8 ιστορίες γραμμένες σε ποντιακή και ερμνευμένες (αντικριστά) στα νεοελληνικά, της κ. Γιώτας Φωτιάδου - Μπαλαφούτης, γνωστής και καταξιωμένης λογοτέχνιδος

μας. Εκδ. "Ιωλκός", Αθήνα, 77 σελίδες.

δ) "Το στρατού και... άλλα...", Μνήμη Παρασίδη, Αριδαία, 1994, 56 σελ. μικρό σχήμα. Χιουμοριστικά στιγμιότυπα από την στρατιωτική ζωή του συγγραφέως.

ε) "Σ' σα Ταφία" (Ποντιακό τοπικό έθιμο στα Σούρμενα) της κ. Χρυσάνθης Συμεωνίδου - Χελίραη, έκδοση Ποντίων Ελληνικού "Τα Σούρμενα", Αθήνα 1994, 167 σελ., μεγάλο σχήμα, ηλιόσια εικονογράφηση. Πρωτότυπο στο είδος του βιβλίου, που ξεναθυμίζει σ' όθλους τους Πόντιους το γνωστό ποντιακό έθιμο "Τα Ταφία". Πολύ ηλιόωρα εργασία.

στ) "Ποντιοί ποιητές" του κ. Ηλία Τσιρκινίδη. Λίαν φρονημένη και εξαιρετικά κατοτυπημένη εργασία (Ανθολόγιος), που φέρνει την σφραγίδα του πασιγνωστού συμπατριώτη μας ποιητή και πολιτιστικού παράγοντα κ. Ηλ. Τσιρκινίδη. Έκδοση του Συλλόγου "Αργοναύται - Κομνηνοί" Αθηνών, Αθήνα 1996, 174 σελ.

ζ) "Γενοκτονία στον Εύξεινο Πόντο", του διακεκριμένου Πανεπιστημιακού Δασκάλου κ. Πολυχρόνη Ενεπεκίδη. Εκδ. Συλλόγου "Εύξεινος Λέσχη Θεσ/νίκης", Θεσ/νίκη 1996, 267 σελ.

Αυτά και σε λίγο... επανερχόμαστε με καινούργια "σοδειά".

Ανδρέας Ελ. Ταταρίδης
Ζάκυνθος

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας εκφράζει και δημόσια τις θερμές του ευχαριστίες στον κ. Γιάννη Σ. Ορφανίδη, κατασηματόρχη βιβλιοπωλείου, ο οποίος διέθεσε το ποσό των 100.000 Δρχ. για την αθλοθέτηση επάθλων σε μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που πήραν μέρος σε διαγωνισμό Εκθεσης που προκήρυξε η Ε.Λ.Β.

Η χειρονομία αυτή του κ. Ορφανίδη είναι άξια θερμών συχαρητηρίων.

Το Δ.Σ.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ποντιακών Συλλόγων Εθνικής και Πολιτιστικής Αυτογνωσίας

ΘΕΜΑ: Ακριτικός - Αλύτρωτος - Απόδημος Ελληνισμός

1. Επειδή η θρησκευτική πίστη κατά μία επιτυχή διατύπωση μπορεί ακόμη και θουνά να μετακινήσει κι επειδή είναι βεβαιωμένο ότι χάρη σ' αυτή προπάντων επέζησαν οι αλύτρωτοι και απόδημοι Συνέλληνες ύστερα από μακροχρόνιες δουλειές και θεία βοήθεια, προτείνεται: να παρακληθεί η Αρχιεπισκοπή Αθηνών αλλά και το Πατριαρχείο ακόμη να ενισχύσουν αποτελεσματικότερα το ρόλο τους σε ό,τι αφορά τη θρησκευτική ζωή του Αλύτρωτου - Απόδημου και Ακριτικού Ελληνισμού.

2. Να συγκαταληχθούν μεταξύ των νεομαρτύρων της Εκκλησίας μας και εκλεκτές πνευματικές και ηθικές προσωπικότητες του Ποντιακού Ελληνισμού που μαρτύρησαν για την πίστη τους και τα

ελληνοθαυρικά τους ιδεώδη (υπάρχουν σοβαρά ντοκουμέντα από τον κ. Κ. Φωτιάδη).

3. Να ζητηθεί περισσότερη και αποτελεσματικότερη δραστηριοποίηση του Ελληνικού Κράτους στον τομέα της παιδείας ενόψει του πολύ σκληρού ανταγωνισμού που προβάλλει η Τουρκία στις εστίες του Εξελληνιστικού Ελληνισμού.

4. Οι λαοί δεν αντιμάχονται από μόνοι τους ο ένας τον άλλο, εκτός κι αν καταστούν ενεργούμενα των πολιτικών - στρατιωτικών. Να εξετασθούν οι δυνατότητες διαποτισμού τους από ένα πνεύμα φιλειρηνικής συμβίωσης και ανυπακοής στα κελεύσματα των ηγεσιών τους. (Ανταλλαγή διανοουμένων - διεθνή συνέδρια

ανθρωπιστικών σπουδών - πολιτιστικές ανταλλαγές - αθλητισμός...).

5. Ανάγκη ν' αναζωογονήσουμε το εθνικό φρόνημα των μειονοτήτων που δεινοπαθούν με επιτυχείς πολιτικούς και οικονομικούς χειρισμούς.

6. Εκτός των τακτικών να ζητούνται οι γνώμες και άλλων Συμβούλων για θέματα υψίστης εθνικής σημασίας, οι οποίοι μπορεί και ν' αποδεικνύονται σοφότεροι.

7. Προτείνεται να ερευνηθούν οι δυνατότητες για την ίδρυση και άλλων Κέντρων Ελληνικών Σπουδών στο εξωτερικό και ιδιαίτερα εκεί, όπου η πίεση που δεχόμαστε ακοήθως ανόδοτους ρυθμούς. (Ακούσθηκε ένα προς πέντε ή ακόμη και ένα προς δέκα).

8. Οι ποικιλώνυμες ηγεσίες της χώρας μας έχουν και ισχυρές ανασταθμικές αδυναμίες και όχι λίγες φορές δεν εκπροσωπούν το λαό μας σύμφωνα με το μέτρο της αξιοσύνης του. Πρόταση: Να επιδεικνύεται περισσότερη σύνεση, αν πρέπει να επιτρέψουμε στους εκπροσώπους τους ν' αναρριχηθούν ψηλά, αφού εμείς αποφασίσουμε γι' αυτούς. Με όλη την αγάπη μας ας το εξετάσουμε αυτό και στα δικά μας ενδοσυλλογικά ηλιθία, γιατί νομίζουμε ότι κουβαλούμε πιο πολύ εμείς σαν οι περισσότεροι ανόθευτοι μεταξύ των ομοεθνών μας όχι μόνο τις αρετές αλλά και τα μεγάλα ελαττώματα των προγόνων μας.

9. Να αυξηθεί ο ρόλος των υπηρεσιών Παιδείας και Πολιτισμού σε ό,τι αφορά την παιδεία και αγωγή των Ελληνοπαίδων του εξωτερικού και του απόδημου Ελληνισμού, για να μην υπάρξει αλλοίωση της φυλετικής τους ιδιαιτερότητας, γιατί είναι ειρωνικό να το περνάει ο Έλληνας κάνει προκοπή περισσότερο στο εξωτερικό παρά στον τόπο του.

10. Η αποστολή ιερωμένων στις εθνικές παροικίες να γίνεται με πραγματικά αξιοκρατικά κριτήρια.

11. Να ενισχυθεί περισσότερο και με διακομματικές αποστολές ο ρόλος των πνευματικών μας Συλλόγων του εξωτερικού.

12. Να ελεγχεται αυστηρότερα η ποιότητα της πνευματικής και ηθικής τροφής που παρέχεται στους Συνέλληνες μας του εξωτερικού, γιατί η Πατρίδα μας με τις τόσες πνευματικές και ηθικές παρακαταθήκες της δεν πρέπει να παρέχει τόσο χαμηλής ποιότητας προγράμματα εκπομπών, όπου η σύγκριση προς τα τοπικά κατά κανόνα απογοητεύει.

13. Επέχει να ιδρυθεί έδρα Ελληνικών Σπουδών σε κάποιο από τα Πανεπιστήμια του Καναδά.

14. Να ερευνηθεί και να φωτισθεί περισσότερο το συνοδικό ποντιακό ζήτημα σαν μέρος του Ανατολικού Ζητήματος από πανεπιστημιακούς μας και άλλους ερευνητές και να γίνει αντικείμενο μέρимας άλλων των Ελλήνων.

15. Να αναθεωρηθεί το όνομα "Δεν διεκδικούμε τίποτα..." γιατί πρέπει επι-

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Βεργίνας κ. Νίκος Γουλιτίδης με τον Πρόεδρο της ΕΛΒ κ. Γιάννη Μιχαηλίδη κατά την επίδοση τιμητικής πλάκα.

16. Να πεισθεί περισσότερο η Ελληνική Κυβέρνηση για την ίδρυση Προξενίων στην Τυφλίδα, Οδησσό και Αθίνα.

17. Να γίνει αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας όχι μόνο του απρόσωπου Κράτους αλλά και ώριμη συνείδηση του καθενός μας η άμυνα που πρέπει να προβάλλουμε στον αυξανόμενο αφελληνισμό.

18. Να ιδρυθεί Ελληνικό Συμβούλιο Νεολογίας.

19. Να προωθηθεί και να υλοποιηθεί η ιδέα "εκπαιδευτική χωρίς σύνορα".

20. Να εγκαινιάσουμε οργανωμένες επισκέψεις νεολογίων στη βάση της αμοιβαιότητας με σκοπό την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, εγγύηση για μία ειρηνική και επωφεληθή αμοιβαία συμβίωση στο μέλλον.

21. Να συμμετέχουν στα Συνεδριά μας και Κύπριοι αντιπρόσωποι και θαλιννοστούντες.

22. Ποντιακά Σωματεία ενδοελληνικού χώρου να φιλοξενούν κυπριωτόπουλα από περιοχές που πληττονται.

23. Να αναρτηθούν παντού, στα γραφεία Δημοσίων Υπηρεσιών και όπου αλλού κρίνεται κατάλληλο, χάρτες με την Κύπρο και το σύνθημα "Δεν ξεχνώ!".

24. Να στεϊθούμε βιβλία και άλλα εκπαιδευτικά υλικά στα σχολεία της Κύπρου.

25. Να μεταφερθεί το Προξενίο της Ανδριανούπολης στην Τραπεζούντα.

26. Να εισαχθεί η διδασκαλία της Ιστορίας του Ποντιακού Ελληνισμού και των άλλων Ελλήνων της Διασποράς στα Σχολεία άλλων των θαθμίδων.

27. Να συμμετέχουν περισσότερο οι νέοι σε όλα τα Σωματεία.

28. Να τηρείται ενός θετού σιγή στα διάφορα Συνεδρία για τα θύματα της τουρκικής βαρβαρότητας όπου κι αν υπάρχουν.

29. Να αναγνωρίζεται το πτυχίο των επαναπατριζομένων από την Π.Σ.Ε.

30. Περισσότερη οδελοποίηση με την Κύπρο.

31. Να αποτερεί σοβαρό μέρимμα των Συλλόγων η θαθύτερη και πληρέστερη γνώση της Ιστορίας μας και να μην αρκούμαστε στους χορούς και το θέατρο.

32. Τα έξοδα των Συνεδρίων, ενός κάθε χρόνο να τ' αναλαμβάνει το υπουργείο Πολιτισμού σε συνεννόηση με την ΠΟΠ.Σ.

33. Να ιδρυθεί όργανο που να μεριμνά για την υλοποίηση των προτάσεων των Συνεδρίων.

34. Να συνταχθεί κανονισμός οργάνωσης των Συνεδρίων αυτών, για ν' αποφεύγονται οι αυτοσχεδιασμοί και το συνοκόλοθο αθέτη.

35. Να προταθούν μέσα σε δύο μήνες από τους ανά τη χώρα μας Συλλόγους υπερήλικες πρόσφυγες - ζωντανές ιστορικές μαρτυρίες, για να εκθέσουν τις αναμνήσεις και τα διώματά τους. Ειδικό συνεργείο της ΕΛ Βέροιας με επαγγελματία φωτογράφο - κάμεραμον (Μαν. Κεχάσ'ηου) μπορεί

να τους επισκεφθεί και να καταγράψει τις αφηγήσεις τους σε κοσέτες.

36. Να συμμετέχουν στα Συνεδρία και εκπρόσωποι των Συλλόγων των θαλιννοστούντων, για να γνωρίζουμε "από πρώτο χέρι" τα προβλήματά τους.

37. Τις εκδηλώσεις γενοκτονίας να τις αναλάβουν οι Νομαρχίες και οι Δήμοι και μάλιστα να γίνουν αντικείμενο ενδιαφέροντος άλλων των Ελλήνων.

38. Να αναλάβουν οι Θεμοσπονδίες να οργανώσουν ανταλλαγές νεολογίων Ισπουδατών - φοιτητών - ερευνητών - νέων επιστημόνων...).

39. Να καταβληθεί σοβαρή φροντίδα για τη σύσταση Επιτροπής από ειδικούς επιστήμονες που θα συλλέξει και θα καταγράψει το υλικό για την Ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού, ώστε να μπορεί να εισαχθεί στο σχολείο άλλων των θαθμίδων. Ο κ. Γιώργος Πασκαλίδης, υπφυπουργός Παιδείας, όπως μας διαβεβαίωσε εκπρόσωπος Συλλόγου από το Ναμό όπου εκλέγεται θαθευτής ο κ. Πασκαλίδης, στέκει θετικά απέναντι στο πρόβλημα.

Ο Πρόεδρος του Συνεδρίου
Μακ. Μουρατίδης
Ο Γραμματέας
ΝΑ. Τριανταφυλλίδης

ΤΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΤΙΜΗΤΙΚΑ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

Σημειώνεται ότι τα εντυπωσιακά αυτά ενθυμήματα τα φιλοτέχνησε και τα προσέφερε από καρδιάς η κ. Βάσω Σιδηροπούλου - Καραμήτσιου.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Συνέχεια από την 1η σελ.

Σωματείων Ευρώπης κ. Χρήστο Παπαδόπουλο έ- να πίνακα, δίδωλο και δί- ακο της χορωδίας.

Την άλλη Κυριακή 2 Ιουνίου στις 4 το απόγευ- μα φτάσαμε στο DIPOLSAU της Ελβετίας ό- που πήραμε μέρος σε εκ- δηλώσεις που έγιναν από τα εκεί Ελληνικά Σωμα- τεία για τα 100 χρόνια από την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Κά- σμος ποής και εδώ θαυ- μάσια εμφάνιση της μικτής χορωδίας που ερ- μάνευσε τραγούδια πο- ντιακά και άλλα. Ψυχή όρων των εκδηλώσεων

στην Ελβετία ο γνωστός πατριώτης μας Θρφα- νίδης Γρηγόρης. Όλα τα μέ- λη της αποστολής και εδώ φιλοξενήθηκαν από οικογένειες Ελλήνων και μάλιστα από πολλούς Η- μαθιώτες.

Την Δευτέρα μετά από μία διαδρομή πανέμορφη φτάσαμε στην ΜΠΟΛΩΝΙΑ και διανυκτερεύσαμε ε- κεί και την Τρίτη το πρωί πήγαμε από ΡΙΜΙΝΙ στο μνημείο των Ελλήνων Πεσόντων και στη μνήμη αυτών που έχασαν τη ζωή τους για μας, ψάλλα- με τον Εθνικό Ύμνο και τους Τραντέλλενους. Συ- γκίνηση μεγάλη.

Το βράδυ πήραμε το καρτί από ΜΠΑΡΙ και το πρωί της Τετάρτης φτά- σαμε στην Ηγουμέντσα, το βράδυ στην Κοζάνη και μετά στη Βερόια.

Ήταν ένα ταξίδι επιτυ- χημένο απ' όλες τις με- ριές, δώσαμε και πήραμε χαρά και συγκίνηση στους αδελφούς μας Ελ- ληνες. Εκπροσώπησαμε επάξια τα δύο ιστορικά σωματεία την ΕΛΒερίας και την ΕΛΚοζάνης.

Στους θεατές και των δύο εκδηλώσεων δόθη- καν ενημερωτικά φυλλά- δια με την ιστορία των δύο συλλόγων, τα ονο- ματεπώνυμα όρων των μελών της χορωδίας κα- θώς και φωτογραφίες από κοινές εμφανίσεις. Όλα τα έξοδα καλύφθη- καν από τα ίδια τα μέλη των δύο χορωδιών.

Ήταν ένα ταξίδι χωρίς προβλήματα αν και μεγά- λος ο αριθμός (65) των ατόμων που πήραν μέρος σ' αυτό. Αγάπη συνεργα- σία και αλληλεγγύη των δύο Σωματείων.

Την Τετάρτη 19 Ιουνίου έγινε συνάντηση γλέντι στην ταβέρνα της ΕΛΒε- ρίας όρων των μελών που πήραν μέρος στο τα- ξίδι των οικογενειών τους και των Διοικήσεων των δύο Σωματείων.

Την αποστολή συνό- δευσαν από την ΕΛΒ ο Πρόεδρος κ. Γιάννης Μι- χαηλίδης, ο Β' Αντιπρόε- δρος κ. Κώστας Καλατής και το μέλος της Διοί- κσης κ. Κική Λοιζίδου. Από την ΕΛΚοζάνης η Αντι- πρόεδρος κ. Βασιλειάδου

Μέλη, ο ταμίας κ. Καθο- γερίδης Γιάννης και το μέλος κ. Ποζουκίδης Γιώργος. Ο Πρόεδρος της ΕΛΚοζάνης κ. Κώστας Σα- νίδης λόγω ανάγκης που παρουσιάστηκε τελευ- ταία στιγμή δεν μπόρεσε να συνοδεύσει την απο- στολή ήταν όμως κοντά της κάθε μέρο τηλεφω- νικά.

Τον συντονισμό, την επιμέλεια του ταξιδιού, αλλά και των δύο εκδη-λώσεων στη Γερμανία και στην Ελβετία είχε ο χο- ράρχης των δύο χορω- διών Κώστας Καραπαναγιωτίδης.

Ευχαριστούμε θερμά τους εκπροσώπους των Ποντιακών Σωματείων ΜΟΝΑΧΟΥ - ΝΤΑΧΑΟΥ - ΤΑΟΥΦΚΙΡΧΕΝ τους εκ- προσώπους των Σωμα- τείων της Ανατολικής Ελβετίας, την Ομοσπον- δία Σηλλόγων Ελλήνων Ποντίων της Ευρώπης κα- θώς και όλες τις οικογέ- νειες που φιλοξένησαν μέλη της χορωδίας.

Ιδιαίτερως ευχαριστού- με τον πατριώτη μας για- τρώ Πρόεδρο του Σηλλόγων Ποντίων Ανατ. Ελβετίας και Πριγκηπά- του Λιχενστάιν κ. Γρηγό- ρη Θρφανίδη για ότι έκανε για μας. Ήταν η ψυ- χή όρων των εκδηλώ- σεων.

Όλη η αποστολή καλύ- φθηκε τηλεοπτικά και φωτογραφικά με μεγάλη επιτυχία από το γνωστό φωτορεπόρτερ της πό- λης μας κ. Μανώλη Κε- χάογλου.

Τραπεζούντα, δεύτερη δεκαετία του αιώνα. Λίγα χρόνια προτού έρθουν πρόσφυγες στην Ελ- λάδα, οι εξαδέλφες Αγγελική, Ερμοφίλη, Ευτυχία Παρασκευοπούλου και Ελισάβετ Περίδου πο- ζάρουν στο σαλόνι της αστικής τους οικίας. Οι αστές της εποχής είχαν περιορισμένη κοινωνική ζωή και δεν μιλούσαν την τουρκική - τη γλώσσα κατείχαν μόνο οι άνδρες, οι οποίοι ήταν κυρίως έμποροι και τραπεζίτες. (Από το αρχείο της κ. Άννας Θεοφυλάκτου).

Γιατί η Θράκη χρειάζεται τη Ρωμανία

Της Ελευθερίας Τράϊου

Την Ολγα Κιτακίδου την γνωρίσαμε πέρυσι, τέτοια εποχή, όταν η αποστολή που επισκέφθη- κε την Ιμβρο με επικεφαλής κοινοβου- λευτική επιτροπή, στο ταξίδι της επιστροφής στάθμευσε για λίγο σε Ξενοδοχείο της Αλεξαν- δρούπολης. Ήταν το μικρό, συνεταιρισμένο κορίτσι που είδαμε να ρωτά τον υπάλληλο της ρεσεψιόν: "Μπορώ;". Και όταν εκείνος έγνεψε καταφατικά τον ευαρίστησε και κατευθύνθηκε στο πιάνο της σάλας του Ξε- νοδοχείου.

Πρόσφυγας στα δέκα της χρόνια, η Ολγα ήρθε στην Ελλάδα τον Αύγου- στο του 1993, με το πλοίο που μετέφερε 1.000 περίπου ομογενείς στην Αλεξανδρούπολη, από τη Γεωργία. Όταν τη γνωρίσαμε, η πενταμε- λής οικογένειά της ζούσε σε δωμάτιο Ξενοδοχείου που της είχε παραχωρή- σει η ελληνική Ποιτεια, έξι μήνες πριν. Όλους αυτούς τους μήνες, και πα- ρά τις αντίξοες συνθήκες της ζωής της, η Ολγα περπατούσε καθημερινά μισό χιλιόμετρο ως το Ξε- νοδοχείο που ευγενώς της επέτρεψε να εξασκεί- ται στο πιάνο. Δεν παρα- νοιείται που δεν έχει δικό της πιάνο για να με-

λετά ούτε μαγνητόφωνο για να ακούει μουσική. Μια είναι η ευχή της, και την εξέφρασε με αναστε- ναγμό: "Να βρεί ο μπα- μπάς μου δουλειά". Τη λαχτάρα για ένα σπίτι, τη μαρτύρησε μόνο μία λάμ- ψη στα μάτια της. Σε σχε- τική ερώτηση σιώπησε, με τη σύνθεση ενήλικα που γνωρίζει τί μπορεί να προσδοκά στη νέα του πατρίδα. Μία πατρίδα που αδυνατεί να αποκα- ταστήσει λίγες χιλιάδες οικογένειες προσφύγων, όταν στην Ιμβρο, από ό- που επιστρέψαμε, η Τουρκία, παρά τα τερά- stia οικονομικά της προ- βλήματα, μπορεί και συνεχίζει να κατασκευά- ζει νέους οικισμούς, προ- κειμένου να εγκταστήσει εκεί ακόμα 10.000 Τούρκους εποί- κους.

Με ή χωρίς βοήθεια, η Ολγα θα επιβιώσει. Το ί- διο ισχύει για τη Ρωμα- νία, την πόλη που ονειρεύονται να χτίσουν στα Πετρωτά της Θράκης οι Έλληνες που ήρθαν από την πρώην ΕΣΣΔ. Με ή χωρίς τη βοήθεια του κράτους, το ποντιακό πεί- σμα θα χτίσει τη Ρωμα- νία, όπως έγραψε ο Βίκτωρας Νέτας, σε σχε- τικό άρθρο του στην "Ε- δική της πιάνο για να με-

λευθεροτυπία". Αυτή την εντύπωση αποκομίσαμε στην εκδήλωση "Από τον Άγιο Ευγένιο στη Ρωμα- νία" που οργάνωσε πρό- σφατα στην Κομοτηνή το Κέντρο Ποντιακών Μελε- τών και ο Μορφωτικός Σύλλογος Ποντίων Κομο- τίνης και Περιφέρειας "Ο Ευξείνιος Πόντος" στην προσπάθειά τους να επα- ναφέρουν στην επικαιρό- τητα την αναγκαιότητα για την ίδρυση της πό- λης.

Βασικός πρωτεργάτης της προσπάθειας αυτής, ο Μιχάλης Χαραθαμπίδης στον οποίο ανήκει η ιδέα για την ίδρυση της Ρωμα- νίας, εξηγεί: "Μετά την πτώση της Τραπεζού- ντας, το 1461, όταν οι Ελ- ληνες εξαναγκάστηκαν να μετακομήσουν σε άλλες περιοχές του Ευξείνου Πόντου, στο ερώτημα "τί πρέπει να κάνουμε για να συνεχίσουμε να υπάρ- χουμε" απάντησαν με την οικοδόμηση οικισμών που είχαν ανάλογες αρχι- τεκτονικές μορφές με τις πόλεις της πατρίδας που έχαναν. Εκεί ανέπτυσαν εκ νέου το δυναμισμό τους, διασώζοντας τις παραδόσεις και τον πολι- τισμό τους. Γι' αυτό χρειάζονται τη Ρωμανία, που η ίδρυσή της επιβλή- ρεται, επιπλέον, για λό- γους εθνικών συμφερόντων. Η επανα- κατοίκηση της Θράκης από Πόντιους θα αποκαταστήσει τις δημο- γραφικές ανισορροπίες στην περιοχή. Παράλλη- λα, η πόλη θα λειτουργή- σει ως σημείο αναφοράς και ως γέφυρα επανασύν- δεσης με τον Ελληνισμό που ζει διάσπαρτος στις παλιές πατρίδες του Ευ- ξείνου Πόντου και τις χώ- ρες της πρώην ΕΣΣΔ".

Για την ίδρυση της Ρω- μανίας υπάρχει κυβερνη- τική δέσμευση. Μέχρι στιγμής όμως το θέμα εκ- κρεμεί, ενώ ταυτόχρονα διατυπώνονται εικασίες περί δημιουργίας πόλης γκέτο.

* "Καθημερινή" 5-2- 1995.

ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

Και τώρα; Τι θα γίνει τώρα; Πώς θα 'ρθούν τα κελλιά μου μέσα σ' αυτή την αναπάντεχη θαρρα- λειότητα που πλάκωσε τον τόπο; Πότε θα 'ρθούν, αν έρθουν;

Ντρένομαι, μα να, ήθελα να σου γράψω για όλη αυτή την αγωνία. Κι εκεί που μετρούσα τις λέξεις, μη μου ξεφύγει τίποτα μελό και γίνω των σκυλιών μπαϊγνιο - άκου κελλιά μου και θαρραλειαί - μ' άρπαξε η οργή, εκείνο το ζεστό κι αποκρουστικό που ξεριζώνει με νύχια γαμψά τα μέσα σου, ξέρεις τώρα, τι να στα λέω; "Ρωσότουρκοι" οι Έλληνες απ' τις πολεμικές της Άλλοτε Ενωσης των δήθεν Σοβιε- τικών, δήθεν Σοσιαλιστικών και δήθεν Δημοκρα- τικών. "Ρωσότουρκοι"!

Τόλμησαν, λέει, τα μίσγματα και πήγαν στη Με- ταμόρφωση Χαλκιδικής. Και θέλησαν, λέει, να γρα- φτούν (κοίτα ερώσεις) στα Δημοτολόγια των καθάρων, των πεντακάθαρων Ελλήνων - πάνε να χαλάσουν... τ' όμορφο τουριστικό της πρόσωπο. Έτσι ακριβώς: Όμορφο τουριστικό πρόσωπο της Μεταμόρφωσης! Και σιγά, δηλαδή, που εμείς, το Κοινοτικό Συμβούλιο, επαγγέλματος ανοικιαζόμε- να δημάκια, σούπερ μάρκετ και ιθυσιασμοτα- θέρνα, σιγά-που θα επιτρέψουμε κάτι τέτοιο. Να φύγουν οι "Ρωσότουρκοι". Να πάνε στην τουρκία της Ξάνθης! Εξώ! Ουσί!

Κι εγώ μαζεύω τώρα την οργή και φτιάχνω σχέ- δια για εκδίκηση μ' ό,τι πιο κακό - κι αν ήξερες, μάτια μου, πόση κακία κρύβω μέσα μου γι' αυτούς, θα μ' έφτυνες και με το δίκιο σου κι ούτε θα γύριζες πια να με κοιτάξεις. Αρχές καθοκιστού και φτιάχνω μονόστηλα, δίστηλα, οκτάστηλα (τα μονοκοτυλήδονα και τα δικοτυλήδονα...):

"Δυσεντερία θερίζει στη Μεταμόρφωση Χαλκιδι- κής. Οφείλεται στο νερό; Κλημάκιο του υπουργείου Υγείας απεύδει επί τόπου. Ψυχραιμία συνιστούν οι αρχές. Όχι καραντίνα προς το παρόν, λέγει ο Νο- μάρχης - Και ηπατίτιδα Β'".

Και τα κελλιά μου; Λες να ξεκίνησαν για δώ; Αχ και να 'ξερα τη γλώσσα τους να στείλω αίμα; Μην έρχεστε! Ίσως τόπο μου πλάκωσε θαρραλειαί! Αχ και να 'ξερα τη γλώσσα τους, να 'γραφα στις εφημερίδες τους, μόνο και μόνο για να τους κρύ- ψω την αλήθεια, μη πληγωθούν και κοκορέσουν απ' την ντροπή της Μεταμόρφωσης. Κι ας πήγαίνε στο διάβολο η δημοσιογραφική δεοντολογία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΙΑΠΗΣ
* Αναδημοσίευση από στήλη "Εν Θεσσαλονίκη" της "Ελευθεροτυπίας" 8-5-1996.

Σκότωσαν και ρήμαξαν
Το αίμα ποταμό!
Πς να ξεκάσει, θεέ μου,
αυτό το γένος
Τον πόνο, τον καύμό!

Ορφάνεψαν τα μέρη,
οι πόλεις, τα χωριά,
και με θλιμμένο βλέμμα
αναζητούν
Ξανά τη Σουμιά!

Μα ζουν οι αναμνήσεις,
του Πόντου τα παιδιά
που σ' έχουνε ακέραια
ακριθή μας
πατρίδα στην καρδιά.

Μαζ' τους και στη γέφα
Πανάρχαι, μοχθείς
μ' αγάπη και ανδρεία
ωσάν μόνο
πιστά τ'νέ φρουρείς.